

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ. 410.004.02.2019

Elżbieta Dembowska
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Gryficach

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Gryficach
ul. Nowy Świat 6, 72-300 Gryfice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/101 „Nadzór nad bezpieczeństwem obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gryficach ¹ ul. Nowy Świat 6, 72-300 Gryfice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Elżbieta Dembowska – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gryficach ² , od 1 czerwca 2013 r. do 31 maja 2018 r.; od 1 czerwca 2018 r. pełniąca obowiązki Powiatowego Inspektora
Zakres przedmiotowy kontroli	Nadzór nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji, stanem higieniczno-sanitarnym oraz bezpieczeństwem obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2017 r. – 15 maja 2019 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Sylwia Krawczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/53/2019 z 18.03.2019 r. (akta kontroli str. 1, 35-36)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Inspektoracie zostały stworzone warunki do realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej⁵ dotyczących nadzoru nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji, stanem higieniczno-sanitarnym oraz bezpieczeństwem obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Struktura organizacyjna PSSE oraz zakresy czynności pracowników uwzględniały realizację ww. zadań. Powiatowy Inspektor udostępnił pracownikom procedury i instrukcje, a także zapewnił im udział w kursach, szkoleniach i naradach dotyczących sprawowania nadzoru sanitarnego, w tym kontroli stanu higieniczno-sanitarnego nieruchomości i obiektów.

Plany zasadniczych zamierzeń PSSE na lata 2017-2019, opracowane zgodnie z wytycznymi Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie, uwzględniały kontrole obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Przy planowaniu i realizacji kontroli uwzględniano wyniki analiz dostępnych zasobów informacyjnych, otrzymywane sygnały o nieodpowiednim

¹ Dalej: Powiatowa Stacja lub PSSE.

² Dalej: Powiatowy Inspektor.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489; dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: PIS.

stanie obiektów oraz wyniki wcześniejszych kontroli. W korespondencji kierowanej do gmin i spółdzielni mieszkaniowych wskazywano na obowiązki właścicieli/zarządców w zakresie nadzoru nad czystością piasku w piaskownicach oraz stanem technicznym sprzętu znajdującego się na placach zabaw. Inicjowano, organizowano i prowadzono działalność oświatowo-zdrowotną oraz działania promocyjne dotyczące zapewnienia bezpiecznego korzystania z takich obiektów.

W latach 2017-2019 (do 25.03) Powiatowy Inspektor nie podjął skutecznych działań w celu uzyskania aktualnych informacji o liczbie i rodzaju obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie powiatu gryfickiego w obszarze higieny komunalnej. W konsekwencji niektóre rodzaje obiektów nie były uwzględniane przy planowaniu kontroli, a dane o liczbie obiektów wykazywane w sprawozdaniach z działalności w zakresie higieny komunalnej (MZ-46) za lata 2017-2018 nie odzwierciedlały stanu faktycznego.

W latach 2017-2019 (I kw.) Powiatowy Inspektor zapewnił przeprowadzenie kontroli wszystkich obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej znajdujących się w placówkach oświatowo-wychowawczych. W ograniczonym zakresie nadzór ten obejmował obiekty w obszarze higieny komunalnej. Kontrolami objęto ok. 8% liczby obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej ujętych w ewidencji według stanu na koniec roku 2017 i 2018 (5,5% według stanu na 31.03.2019 r.), na terenie dwóch spośród sześciu gmin powiatu gryfickiego. Nie kontrolowano obiektów innych niż place zabaw i piaskownice oraz obiektów zarządzanych przez podmioty inne niż jednostki organizacyjne gmin. Kontrole piaskownic nie obejmowały badania zanieczyszczeń mikrobiologicznych piasku.

Kontrole obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej prowadzono zgodnie z ustalonymi procedurami. Powiatowy Inspektor nie zapewnił jednak skutecznych działań w celu usunięcia nieprawidłowości stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ich użytkowników, stwierdzonych podczas kontroli na dwóch placach zabaw oraz rzetelnego dokumentowania przeprowadzenia kontroli stosowania oznakowania graficznego i słownego zakazu palenia papierosów elektronicznych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Nadzór nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji, stanem higieniczno-sanitarnym oraz bezpieczeństwem obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

1. Przygotowanie do wykonywania zadań

Opis stanu faktycznego

1.1. Powiatowy Inspektor dostosował strukturę organizacyjną PSSE do realizacji ustawowych zadań PIS objętych kontrolą NIK. Regulaminy porządkowe Powiatowej Stacji⁶, obowiązujące w latach 2017-2019, uwzględniały zadania nadzoru nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji, w tym stanem higieniczno-sanitarnym oraz bezpieczeństwem obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Zadania te przypisano Oddziałowi Nadzoru Sanitarnego, a w jego ramach trzem komórkom organizacyjnym:

- 1) Sekcji Higieny Komunalnej (HK) – jako „sprawowanie nadzoru sanitarnego w zakresie utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej” poprzez „kontrole i nadzór nad higieną

⁶ Określone Zarządzeniem: 1) Nr PPIS.020.3.2013 Dyrektora PSSE z dnia 25.01.2013 r. w sprawie nadania Regulaminu Porządkowego PSSE; 2) Nr PPIS.020.2.2018 Dyrektora PSSE z dnia 22.01.2018 r. w sprawie nadania Regulaminu Porządkowego PSSE (obowiązującym od 1.02.2018 r.).

środowiska bytowania z uwzględnieniem higieny urządzeń użyteczności publicznej”,

- 2) Stanowisku Pracy do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży (HDiM) – jako „sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji w szczególności poprzez kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz ośrodkach wypoczynku, higieny procesów nauczania”.
- 3) Stanowisku Pracy do Spraw Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego (ZNS) – jako „kontrola i nadzór sanitarny w zakresie lokalizacji, zagospodarowania terenu, rozwiązań projektowych inwestycji i ich realizacji, a także rozwiązań projektowych i realizacji obiektów modernizowanych”.

W zakresach obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności sześciu pracowników HK, dwóch⁷ pracowników HDiM i jednego pracownika ZNS wyszczególniono ww. zadania. Kontrolami obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej zajmowało się ogółem dziewięciu pracowników PSSE⁸.

Oddział Laboratoryjny działał w ramach struktury organizacyjnej PSSE do 1.02.2013 r.

(akta kontroli str. 37-107, 244-250)

1.2. Powiatowy Inspektor zapewnił przygotowanie pracowników PSSE do realizacji zadań dotyczących nadzoru nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji, stanem higieniczno-sanitarnym oraz bezpieczeństwem obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. W latach 2017-2018 pracownicy ww. komórek organizacyjnych PSSE (HK, HDiM i ZNS) działali w oparciu o udostępnione im trzy podstawowe procedury (instrukcje). Od 28.12.2018 r. wprowadzono czwartą instrukcję.

- 1) „Procedura Techniczna PT-01⁹: Sposób wykonywania kontroli w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń” wprowadzona zarządzeniem nr 45/2016 Głównego Inspektora Sanitarnego¹⁰ z 14.03.2016 r.¹¹, zgodnie z którą sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wymagało przeprowadzania kontroli planowanych (w oparciu o harmonogram stanowiący załącznik do planu zasadniczych zamierzeń stacji sanitarno-epidemiologicznej na dany rok) i nieplanowanych (wynikających m.in. z: polecenia uprawnionego organu; prowadzonego postępowania w związku z podjęciem interwencji; zgłoszenia wypoczynku dzieci i młodzieży w bazie wypoczynku; zagrożenia lub podejrzenia zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi; wpływających wniosków inwestora lub podmiotów rozpoczynających/zmieniających działalność; wpływających zgłoszeń zakończenia budowy i zamiaru przystąpienia do użytkowania obiektu).

W części IV A ust. 3 procedury PT wskazano, że „wszystkie podmioty/obiekty podlegające nadzorowi PIS są zewidencjonowane, a informacje o nich są na bieżąco aktualizowane”.

(akta kontroli str. 108-121)

⁷ W tym – jednego pracującego w ramach zastępstwa.

⁸ W tym jeden pracownik ZNS – wyłącznie w ramach kontroli z zakresu lokalizacji, zagospodarowania terenu, rozwiązań projektowych inwestycji i ich realizacji (obiektów nowych i modernizowanych).

⁹ Dalej: PT-01 lub procedura PT.

¹⁰ Dalej: GIS.

¹¹ Cel wprowadzenia procedury: „ustalenie jednolitego sposobu postępowania pracowników PIS przy wykonywaniu zadań w ramach nadzoru bieżącego i zapobiegawczego, w tym profilaktyki i działalności przeciwepidemicznej, dla prawidłowej realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego”.

- 2) „Procedura Ogólna Nadzoru PON-09¹²: Czynności kontrolne” wprowadzona zarządzeniem nr PS-PPIS-020-25/08 Dyrektora PSSE z 29.09.2008 r. w sprawie Systemu Zarządzania w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gryficach¹³. Celem wprowadzenia PON-09 było zapewnienie prawidłowego prowadzenia i dokumentowania czynności kontrolnych, zgodnie z zadaniami wynikającymi z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej¹⁴, zarządzeniami GIS w sprawie procedur przeprowadzania kontroli sanitarnej, procedur pobierania próbek oraz innymi przepisami prawa¹⁵. Procedura PON określała m.in.: tryb postępowania i dokumentowanie czynności kontrolnych; postępowanie z protokołem w przypadku stwierdzenia uchybień w kontrolowanym obiekcie; nadzór nad czynnościami kontrolnymi; przeglądy i zatwierdzanie protokołów kontroli; ocenę prawidłowości wykonywanych kontroli; tryb postępowania w przypadku interwencji.

(akta kontroli str. 122-182)

- 3) Zarządzenie nr 99/15 GIS z 28.04.2015 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji w obszarze higieny dzieci i młodzieży¹⁶, które określiło (w załączniku nr 1) szczegółowy tryb postępowania podczas prowadzenia kontroli w ramach nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych, rekreacji i wypoczynku oraz nadzoru nad higieną procesu nauczania i wychowania, a także (w załączniku nr 2) wzory 17 formularzy do protokołu kontroli sanitarnej.

Instrukcja przewidywała kontrolę piaskownic¹⁷, w tym zweryfikowanie czy piaskownice zabezpieczono przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi, czy piasek w piaskownicach był bez zanieczyszczeń, czy był wymieniony (należało podać datę ostatniej wymiany), czy piasek w piaskownicach był wymieniany przed rozpoczęciem wypoczynku letniego¹⁸. Weryfikowano również: stan ogrodzenia i jego stan techniczny¹⁹; czy zapewniono bezpośrednie wyjścia na teren otwarty wyposażony w urządzenia do zabaw, niedostępny dla osób postronnych²⁰; czystość otoczenia budynku/obiektu (w tym placów zabaw) w zakresie odpadów, a szczególnie odchodów zwierzęcych²¹; zapewnienie bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu do zabaw (w tym, czy przymocowane były na stałe do podłoża, czy były w dobrym stanie sanitarno-technicznym)²². Sprawdzano posiadanie atestów/certyfikatów dla urządzeń i sprzętu sportowego i do zabaw lub urządzeń zainstalowanych na placach

¹² Dalej: PON-09 lub procedura PON.

¹³ System Zarządzania w PSSE wdrażany jest na podstawie Zarządzenia nr 020/30/05 Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie z dnia 30.05.2005 r. w sprawie utworzenia Jednolitego Systemu Zarządzania Jakością w WSSE w Szczecinie oraz w powiatowych i granicznych stacjach sanitarno – epidemiologicznych województwa zachodniopomorskiego (zmienionego Zarządzeniem nr 020/41/05 z dnia 26.09.2005 r.).

¹⁴ Ustawa z dnia 14 marca 1985 r., Dz. U. z 2019 r. poz. 59.

¹⁵ W procedurze PON wskazano, że: 1) „procedura jest własnością Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie; obowiązuje w komórkach nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie województwa zachodniopomorskiego”; 2) realizuje wymagania pkt 7.11-7.1.9,7.3.7.4 normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności - Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”.

¹⁶ Dalej: Zarządzenie nr 99/15.

¹⁷ W siedmiu formularzach F/HDM/01 w pkt 12; F/HDM/02 w pkt 12; F/HDM/03 w pkt 12; F/HDM/04 w pkt 18; F/HDM/10 w pkt 18; F/HDM/14 w pkt 21; F/HDM/15 w pkt 16.

¹⁸ Formularze F/HDM/14 i F/HDM/15.

¹⁹ Formularze F/HDM/02 w pkt 12; F/HDM/03 w pkt 12; F/HDM/04 w pkt 18; F/HDM/14 w pkt 21; F/HDM/15 w pkt 17; F/HDM/17 w pkt 14.

²⁰ Formularz F/HDM/01 w pkt 12.

²¹ Formularze F/HDM/01 w pkt 12; F/HDM/03 w pkt 12; F/HDM/04 w pkt 18; F/HDM/10 w pkt 18.

²² Formularze F/HDM/02 w pkt 12; F/HDM/03 w pkt 12; F/HDM/08 w pkt 13; F/HDM/09 w pkt 17; F/HDM/12 w pkt 7 (czy nawierzchnie boisk i placów są w dobrym stanie technicznym, czy bramki, inne konstrukcje przymocowane są na stałe do podłoża i spełniają wymogi bezpieczeństwa); F/HDM/14 w pkt 20; F/HDM/15 w pkt 16; F/HDM/16 w pkt 17.

zabaw²³; tablic informacyjnych, określających zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego w miejscach przeznaczonych do ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw²⁴; nawierzchni dróg i przejść (czy była równa i utwardzona) otoczenia budynku/objektu (w tym placów zabaw, placów rekreacyjnych)²⁵. Ponadto weryfikowano, czy otwory kanalizacyjne, studzienki i inne zagłębienia były trwale zabezpieczone²⁶, a także czy w widocznych miejscach umieszczono odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na terenie placówki i czy zakaz ten był przestrzegany²⁷ (w formularzach nie przewidziano sprawdzenia oznakowania zakazem palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych²⁸ oraz przestrzegania tego zakazu).

(akta kontroli str. 183-231)

- 4) Instrukcja Robocza IR/PON-09/HK/04 z 28.12.2018 r. „Nadzór nad obiektami małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie powiatu gryfickiego”²⁹ opracowana w PSSE i zatwierdzona przez Powiatowego Inspektora. Instrukcja IR przewidywała, że podczas kontroli sanitarnych w obiektach małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej zostaną zebrane informacje w zakresie: miejsca prowadzenia działalności, wyposażenia stanowiącego małą infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, stanu technicznego urządzeń, stanu sanitarnego obiektu, nawierzchni na terenie obiektu, piaskownicy (sposobu zabezpieczenia piaskownicy, czystości piasku pod kątem obecności widocznych zanieczyszczeń, częstotliwości wymiany piasku), dokumentacji z prowadzonej kontroli wewnętrznej i kontroli okresowej, regulaminu korzystania z małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (ze wskazaniem adresu i numeru telefonu do powiadomienia o awariach), oznakowania graficznego i słownego odnoszącego się do zakazu palenia (jeśli dotyczy).

(akta kontroli str. 232-240)

W sprawie wprowadzenia ww. Instrukcji Powiatowy Inspektor wyjaśnił: *W związku z 17 kontrolami przeprowadzonymi na placach zabaw w miastach i miejscowościach wiejskich na terenie powiatu gryfickiego w 2018 r. i brakiem przepisów prawa odnoszących się do sposobu przeprowadzenia czynności kontrolnych w ww. obiektach uznano, że istnieje potrzeba uregulowań wewnętrznych do prowadzenia kontroli. Kontrole przeprowadzono w związku z planem przedsięwzięć i harmonogramem nadzoru nad obiektami w 2018 r. oraz z publikacjami medialnymi nt. nieprawidłowego stanu technicznego placu zabaw. (...) Instrukcja robocza (...) została opracowana w dniu 28.12.2018 r. i zaopiniowana na zgodność z Systemem Zarządzania przez Kierownika ds. Jakości. (...) Pracownicy (...) zostali zapoznani*

²³ Formularze F/HDM/02 w pkt 12; F/HDM/03 w pkt 12; F/HDM/08 w pkt 13; F/HDM/09 w pkt 17; F/HDM/10 w pkt 18; F/HDM/15 w pkt 16 (tj. w przedszkolach; innych formach wychowania przedszkolnego; placówkach pracy pozaszkolnej; internatach, bursach oraz innych placówkach całodobowych zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie nauki poza miejscem stałego zamieszkania; placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub instytucjonalnej pieczy zastępczej; dla wypoczynku dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania).

²⁴ Formularze F/HDM/02 w pkt 12; F/HDM/08 w pkt 13; F/HDM/09 w pkt 17.

²⁵ Formularze F/HDM/02 w pkt 12; F/HDM/03 w pkt 12; F/HDM/04 w pkt 18; F/HDM/08 w pkt 13 (czy nawierzchnie placów rekreacyjnych są w dobrym stanie technicznym); F/HDM/09 w pkt 17; F/HDM/10 w pkt 18; F/HDM/11 w pkt 14; F/HDM/12 w pkt 9; F/HDM/13 w pkt 14; F/HDM/14 w pkt 20; F/HDM/15 w pkt 16; F/HDM/17 w pkt 14.

²⁶ Formularze F/HDM/04; F/HDM/10; F/HDM/11; F/HDM/12; F/HDM/13; F/HDM/17.

²⁷ Formularze F/HDM/01; F/HDM/02; F/HDM/03; F/HDM/04; F/HDM/07; F/HDM/08; F/HDM/09; F/HDM/10; F/HDM/11; F/HDM/12; F/HDM/13; F/HDM/14; F/HDM/15; F/HDM/16; F/HDM/17- w przypadku wyższych uczelni, domów studenckich i schroniska młodzieżowego formularz zawierał też pytanie: czy wydzielono palarnie - wyodrębnione konstrukcyjnie od innych pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych pomieszczenie, odpowiednio oznaczone, służące wyłącznie do palenia wyrobów tytoniowych zaopatrzone w wydzieloną wentylację mechaniczną lub system filtracyjny w taki sposób, aby dym tytoniowy nie przenikał do innych pomieszczeń.

²⁸ Zmiana wprowadzona do ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2018 r. poz.1446 ze zm.) z dniem 8.09.2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz.1331); dalej: ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

²⁹ Dalej: Instrukcja Robocza lub Instrukcja IR.

z zapisami instrukcji podczas szkolenia wewnętrznego w dniu 8.01.2019 r. (...) Instrukcja robocza (...) jest spójna z Procedurą Techniczną Głównego Inspektora Sanitarnego PT/01 z 14 marca 2016 r. (...).

(akta kontroli str. 241-243, 257-261)

Sekcja HK działała w oparciu o PT-01, PON-09 i Instrukcję IR. Stanowisko HDiM działało w oparciu o PT-01, PON-09 i zarządzenie nr 99/15. Stanowisko ZNS działało w oparciu o PT-01 i PON-09.

Pracownicy wszystkich komórek organizacyjnych byli zobowiązani do prowadzenia dokumentacji według przyjętych procedur, instrukcji i załączników oraz do realizacji zadań ujętych w dokumentach Systemu Zarządzania Jakością PSSE. W ww. dokumentach nie określono z jaką częstotliwością należy kontrolować obiekty małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

(akta kontroli str. 241-245)

PSSE nie dysponowała metodologią pobierania próbek piasku z piaskownic i ich badania laboratoryjnego, a także normami określającymi poziom wymogów w tym zakresie.

(akta kontroli str. 537)

Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że: (...) widzi konieczność stworzenia metodologii poboru i badania próbek piasku w piaskownicach. Opracowanie metodologii badań i pobór próbek piasku w znacznym stopniu ułatwi organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowanie bieżącego nadzoru nad tego typu obiektami oraz zapewni bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z piaskownic. Mając wyniki badań laboratoryjnych Inspektor Sanitarny ma podstawę do podjęcia natychmiastowych i skutecznych działań zmierzających do poprawy stanu sanitarnego. Powyższe uregulowania bez wątpienia przyczyniłyby się do zwiększenia bezpieczeństwa piaskownic pod względem sanitarnym i technicznym oraz uświadomiłyby właścicielom i zarządcom piaskownic zagrożenia wynikające z zaniedbanych piaskownic w kontekście ich odpowiedzialności za bezpieczeństwo dzieci. Ponadto wyniki badań laboratoryjnych piasku mogą służyć do określenia poziomu bezpieczeństwa sanitarnego i stanowić podstawę do podjęcia rozsądnych i racjonalnych działań pozwalających obniżyć do akceptowalnego poziomu ryzyko sanitarne.

(akta kontroli str. 805-806, 812-814)

Wśród obowiązujących w latach 2017-2019 procedur, instrukcji czy wytycznych Powiatowy Inspektor nie wskazał pisma GIS z 21.10.2010 r. (znak GIS-BI-073-251/JO/10) skierowanego do Państwowych Wojewódzkich Inspektorów Sanitarnych w sprawie kontroli organów Inspekcji Sanitarnej stanu piaskownic i placów zabaw.

Wyjaśnił, że ww. pismo (...) odnosiło się do akcji prowadzonej przez Głównego Inspektora Sanitarnego we współpracy z Rzecznikiem Praw Dziecka pn. „Piaskownice są dla dzieci”, której celem było zapewnienie bezpieczeństwa piaskownic pod względem sanitarnym i technicznym, jak również uświadomienie właścicielom i zarządcom piaskownic zagrożenia wynikającego z zaniedbanych piaskownic w kontekście ich odpowiedzialności za bezpieczeństwo dzieci. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gryficach otrzymał od Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie pismo znak: WS-N.HK-074-91/10 z dnia 26 października 2010 r. dotyczące wzmoczonego nadzoru nad piaskownicami przez organy PIS, w bieżącym roku. Zgodnie z ww. pismem (...) wzmoczony nadzór nad piaskownicami przez organy PIS dotyczył bieżącego roku, tj. 2010 r.

(akta kontroli str. 685, 825, 827)

W latach 2016-2019 (do 18.04) pracownicy PSSE realizujący zadania w zakresie kontroli obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej wzięli udział w sześciu szkoleniach dotyczących kontroli stanu higieniczno-sanitarnego nieruchomości i obiektów oraz ich bezpieczeństwa: w 2016 r. – w dwóch szkoleniach (zewnętrznych)³⁰; w 2017 r. – w dwóch szkoleniach (wewnętrznym i zewnętrznym)³¹; w 2019 r. – w dwóch szkoleniach (wewnętrznym i zewnętrznym)³².

Ponadto sprawowanie nadzoru nad placami zabaw i piaskownicami było przedmiotem czterech narad przeprowadzonych przez Powiatowego Inspektora z pracownikami PSSE (w dniach: 30.06.2017 r., 14.09.2017 r., 15.05.2018 r. i 26.02.2019 r.). W 2018 r. w PSSE przeprowadzono z pracownikami także dwie narady w związku z wpływem wniosków o podjęcie interwencji w salonie zabaw dziecięcych w Rewalu oraz w parku rozrywki (z zabawkami dmuchanymi) w Pobierowie.

(akta kontroli str. 363, 817)

Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że pracownicy PSSE nie uczestniczyli wcześniej (tj. przed rokiem 2016) w szkoleniach/naradach/kursach z zakresu nadzoru nad obiektami małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (...) *ponieważ zagadnienie nie było tematem problematycznym oraz zgłaszanym w ramach programów szkoleń przez jednostkę nadrzędną.(...) W 2019 r. zaplanowano dodatkowe szkolenie (...) w zakresie nadzoru nad obiektami małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, prawidłowych zapisów w protokołach kontroli, sprawdzenia dokumentacji ze sprawowanej kontroli wewnętrznej. Szkolenie zostanie przeprowadzone przez Kierownika Oddziału Nadzoru Sanitarnego i Kierownika Sekcji Higieny Komunalnej, co zostanie udokumentowane protokołem ze szkolenia.*

(akta kontroli str. 807, 817, 850)

Środki finansowe na realizację zadań związanych z nadzorem nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji na obiektach małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej były zabezpieczone w ogólnym planie wydatków na dany rok. Wydatki poniesione przez PSSE wynosiły odpowiednio: w 2017 r. 2 069,6 tys. zł, w 2018 r. 2 133,4 tys. zł. W planie na 2019 r. (według stanu na 31 marca) przewidziano wydatki w kwocie 1 941,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 251-256)

Powiatowy Inspektor wyjaśnił: *Zasoby kadrowe i sprzętowe dla potrzeb wykonywania w/w zadania były zapewnione, choć PSSE boryka się z rotacją kadr, a praca w terenie powoduje szybkie zużycie sprzętu. Z tego powodu w 2017 r. wnioskowaliśmy o środki na zakup 4 sztuk komputerów z oprogramowaniem oraz 3 zestawów mobilnych – środki powyższe otrzymano. W 2018 r. - 2 sztuki komputerów z oprogramowaniem oraz 1 zestaw mobilny – otrzymaliśmy 8 000,00 zł, za które zakupiliśmy w/w sprzęt.*

(akta kontroli str. 538)

1.3-1.4. Powiatowy Inspektor dokonał analizy ryzyk dotyczących obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, opracował plany zasadniczych zamierzeń

³⁰ Dwóch pracowników Sekcji HD („Aktualne zagadnienia w prowadzonym nadzorze nad szkołami i placówkami na terenie województwa zachodniopomorskiego”) oraz dwóch pracowników Stanowiska ZNS („Wymagania lokalowe i sanitarne jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek”).

³¹ Czterech pracowników Sekcji HK („Sprawowanie bieżącego nadzoru nad obiektami stałymi. Omówienie tematyki w zakresie postępowania ze skargami w zakresie działalności PPIS na podstawie przykładów z różnych stacji sanitarno-epidemiologicznych województwa zachodniopomorskiego. Sposób załatwiania interwencji na terenie powiatu gryfickiego”) oraz jeden pracownik HDiM („Aktualne zagadnienia w prowadzonym przez PIS nadzorze nad wypoczynkiem na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2017 r.”).

³² Czterech pracowników Sekcji HK (Omówienie Instrukcji Roboczej IR/PON-09/HK/04 z 28.12.2018 r.) oraz dwóch pracowników HK („Aktualne zagadnienia w prowadzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną nadzorze nad szkołami i placówkami”).

PSSE na lata 2017-2019, harmonogramy nadzoru nad obiektami, plan poboru próbek³³ oraz plan działalności oświatowo-zdrowotnej z uwzględnieniem wyników tej analizy.

W okresie objętym kontrolą w PSSE sporządzano dokumenty pn. „Zarządzanie ryzykiem. Identyfikacja, ocena oraz określenie metod przeciwdziałania ryzyku – rok (...)”³⁴. Analizę ryzyk sporządzały komórki Sekcji HK³⁵, Stanowiska HDiM³⁶ i ZNS³⁷ oraz Stanowiska Pracy do Spraw Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia (OZiPZ³⁸). (akta kontroli str. 262-271, 538)

Zgodnie z wytycznymi do planowania i działalności Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie³⁹ planowanie działalności PSSE realizowane było w oparciu o wyniki kontroli własnych i prowadzonych przez organy zewnętrzne, stan sanitarny minionego roku oraz zdarzeń mających wpływ na ocenę pracy organów PIS, a także dokumenty (międzynarodowe, krajowe i wewnętrzne), które miały wpływ na organizację funkcjonowania jednostek PIS. W planach ujęto główne (zasadnicze) zadania (przedsięwzięcia) i uzgodniono je z właściwym Starostą i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Plany zasadniczych przedsięwzięć⁴⁰ zawierały – jako wyodrębnioną część – „Harmonogramy nadzoru nad obiektami” określające terminy kontroli.

W planie przedsięwzięć PSSE na rok 2017⁴¹ wśród głównych kierunków jej działania wskazano m.in.: nadzór nad warunkami sanitarnymi miejscowości, obiektów i tras turystycznych (pkt 19); sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi zgodnie z obowiązującą procedurą kontroli w placówkach oświatowo-wychowawczych, wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży (pkt 22); sprawowanie

³³ Plan poboru próbek nie uwzględniał poboru próbek piasku z piaskownicy.

³⁴ Analizy ryzyk zostały zaakceptowane przez Powiatowego Inspektora odpowiednio w dniach: 6.12.2016 r., 28.12.2017 r. i 28.12.2018 r.

³⁵ Sekcja HK jako cel działalności rokrocznie wskazywała na zapewnienie odpowiednich warunków higieniczno-zdrowotnych w obiektach użyteczności publicznej, obiektach wypoczynku i rekreacji oraz obiektach małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Cele (zadania) realizowano poprzez: przeprowadzanie czynności kontrolnych, ocenę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego w kontrolowanych obiektach oraz przeprowadzanie postępowań administracyjnych w celu egzekwowania przestrzegania przepisów. Zidentyfikowanym ryzykiem był brak współpracy ze strony osób reprezentujących jednostki organizacyjne odpowiedzialne za przestrzeganie wymagań, tj. właściciele/zarządcy obiektów.

³⁶ Stanowisko HDiM jako cel działalności wskazywało na zapewnienie odpowiednich warunków higieniczno-zdrowotnych w placówkach oświatowo-wychowawczych i obiektach wypoczynku i rekreacji. Zadania realizowano m.in. poprzez przeprowadzanie czynności kontrolnych oraz prowadzenie postępowań administracyjnych w celu egzekwowania przestrzegania przepisów. Zidentyfikowanym ryzykiem był brak współpracy ze strony osób reprezentujących jednostki organizacyjne odpowiedzialne za przestrzeganie wymagań (burmistrz, wójt, dyrektor placówki) oraz ze strony organizatorów wypoczynku i rekreacji.

³⁷ Stanowisko ZNS jako cel działalności wskazywało na zapewnienie stosowania właściwych standardów sanitarno-higienicznych w obiektach podlegających odbiorowi. Zadanie realizowane było w drodze przeprowadzania czynności kontrolnych na zgodność przygotowania obiektu z projektem budowlanym zaopiniowanym przez rzeczoznawcę ds. sanitarno-higienicznych oraz zajęcie stanowiska w związku z dopuszczeniem obiektu do użytkowania (opinie/pisma). Zidentyfikowanym ryzykiem był brak współpracy ze strony inwestorów. Wskazaną metodą przeciwdziałania ryzyku było podejmowanie większej współpracy z inwestorami oraz współpraca z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego. Stanowiska organu PIS w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane były wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów (lub organów) dotyczących planowanych i realizowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu; ich celem było zapewnienie właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji obiektów nie powodowały one zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi.

³⁸ Stanowisko OZiPZ jako cel działalności wskazywało m.in. na promocję zachowań prozdrowotnych oraz bezpieczeństwo zdrowotne w miejscu zamieszkania i wypoczynku. Wśród sposobów realizacji celów (zadań) wskazano na wdrażanie, rozpowszechnianie, koordynowanie różnych programów i projektów. Zidentyfikowanym ryzykiem był brak współpracy ze strony współrealizatorów realizujących zadania prozdrowotne (władze samorządowe, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, rodzice, opiekunowie, wychowawcy, Policja, Straż Pożarna, Nadleśnictwo, organizatorzy wypoczynku zimowego i letniego, kierownicy wypoczynku, emeryci, renciści, media).

³⁹ Odpowiednio z dnia: 26 października 2016 r. (na rok 2017); 31 października 2017 r. (na rok 2018); 5 listopada 2018 r. (na rok 2019).

⁴⁰ Dalej: plany przedsięwzięć.

⁴¹ Plan na rok 2017 przewidywał realizację 65 zamierzeń/działań.

nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, w szczególności nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji przy zajmowaniu stanowisk dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego, programów i innych dokumentów (pkt 27); sprawowanie zapobiegawczego nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych nad warunkami higieny (w tym wypoczynku i rekreacji) jakie powinny spełniać obiekty budowlane – przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji na wnioski organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach inwestycji (pkt 28); inicjowanie zadań w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnie z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz potrzebami społeczeństwa (pkt 35); bieżące aktualizowanie ewidencji podmiotów objętych nadzorem sanitarnym (pkt 55); monitorowanie realizacji zaleceń pokontrolnych (pkt 61).

Jako zasadnicze zamierzenia kierownictwa PSSE w 2017 r. wskazano m.in.: podjęcie działań na rzecz bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego w okresie wypoczynku zimowego w ramach akcji „Bezpieczne Ferie 2017” (oraz ocena warunków wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży); podjęcie działań na rzecz bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego w okresie wypoczynku letniego w ramach akcji „Bezpieczne Wakacje 2017” (oraz ocena przygotowania do sezonu letniego; informacja z przebiegu sezonu letniego; ocena sezonu letniego); bieżące aktualizowanie ewidencji podmiotów objętych nadzorem sanitarnym. Realizacja tych zadań została przypisana poszczególnym komórkom organizacyjnym PSSE. W planie przedsięwzięć na rok 2017 nie wyodrębniono kontroli i nadzoru nad obiektami małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej takimi jak np. place zabaw (rekreacji) wraz z piaskownicami, siłownie plenerowe, skateparki, street workout, czy parki linowe⁴².

W planach przedsięwzięć PSSE na rok 2018 i rok 2019 wśród głównych kierunków wskazano wszystkie ww. działania⁴³. Jako zasadnicze zamierzenia kierownictwa PSSE wskazano, jak w roku 2017, podjęcie działań na rzecz bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego w okresie wypoczynku zimowego i letniego.

W planie przedsięwzięć na rok 2018 wyodrębniono kontrole obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej takich jak place zabaw z piaskownicami (pozycje 252-257 harmonogramu nadzoru nad obiektami Sekcji HK; we wrześniu zaplanowano kontrolę sześciu placów zabaw z piaskownicami na terenie gminy Płoty⁴⁴). Nie zaplanowano kontroli na terenie pozostałych gmin powiatu gryfickiego.

W Planie na rok 2019 również wyodrębniono kontrole placów zabaw z piaskownicami (pozycje 254-260 harmonogramu dla Sekcji HK; w kwietniu zaplanowano kontrole sześciu placów zabaw z piaskownicami na terenie gminy Płoty oraz jednego placu zabaw z piaskownicą na terenie gminy Brojce⁴⁵). Nie zaplanowano kontroli na terenie pozostałych gmin powiatu gryfickiego.

W latach 2017-2019 nie zaplanowano kontroli innych rodzajów obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej niż place zabaw⁴⁶.

W Harmonogramach nadzoru terminy kontroli określano wskazując miesiąc ich przeprowadzenia.

(akta kontroli str. 272-362)

⁴² Wyodrębniono natomiast dla Sekcji HK np. kontrole: kompleksów sportowych, kompleksów boisk sportowych, stadionów sportowych, przystanków autobusowych, zieleni, parków miejskich, basenów kąpielowych, przystani kajakowych.

⁴³ Plan na rok 2018 przewidywał realizację 66 zamierzeń/działań, na rok 2019 – 60.

⁴⁴ Place zabaw (i piaskownice) w miejscowościach Truskolas, Wytok, Sowno, Mechowo, Natolewice, Pniewo.

⁴⁵ Place zabaw (i piaskownice) w miejscowościach Truskolas, Wytok, Sowno, Mechowo, Natolewice, Pniewo i Brojce.

⁴⁶ W prowadzonej przez PSSE ewidencji obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej nie były ujęte obiekty inne niż place zabaw i piaskownice oraz obiekt pn. „Park Wieloryba”.

Powiatowy Inspektor wyjaśnił: *W roku 2017 w zakresie Sekcji Higieny Komunalnej nie planowano do kontroli obiektów małej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej, ponieważ:*

- pierwsze piaskownice i place zabaw jako odrębne obiekty pojawiły się w ewidencji obiektów pod nadzorem w roku 2010 po działaniu akcyjnym zleconym przez Główny Inspektorat Sanitarny;

- po przeprowadzonych działaniach w 2010 r. stan sanitarno – higieniczny placów zabaw uległ znacznej poprawie, nie wpływały żadne interwencje i dopiero w 2016 r. pozyskano informacje o tego typu obiektach.

W analizie ryzyk na rok 2017 w Sekcji Higieny Komunalnej uwzględniono to zagadnienie w zakresie kontroli interwencyjnych. Kontrole przeprowadzone w 2017 roku oraz zgłoszenie występowania gryzoni na placu zabaw w Płotach uświadomiło konieczność ponownego zwrócenia uwagi na tego typu obiekty. Od 2018 r. kontrole obiektów małej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej ujęte są w Planie Zasadniczych Przedsięwzięć jako kontrole planowane.

(...) W roku 2017 w obszarze Sekcji Higieny Komunalnej nie zaplanowano do kontroli obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, z uwagi na wzmóżony nadzór nad pływalniami, których z roku na rok przybywa w ewidencji. (...)

(...) Nie planowano kontroli obiektów małej infrastruktury sportowo – rekreacyjnych w innych gminach z uwagi na to, że:

- na obiekty małej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej z terenu innych gmin nie wpływały interwencje dotyczące stanu sanitarno – higienicznego i technicznego;

- nie ukazywały się też na portalach społecznościowych żadne informacje na temat zagrożenia dla bawiących się dzieci na placach zabaw zlokalizowanych w innych gminach.;

- w 2019 r. zaplanowano do kontroli 6 placów zabaw z piaskownicami na terenie gminy Płoty i 1 plac zabaw z piaskownicą na terenie gminy Brojce w związku z ujawnieniem nieprawidłowości podczas kontroli w 2018 r. i wydaniem decyzji administracyjnej z terminem wykonania na rok 2019 (...).

Nie planowano kontroli innych rodzajów obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej niż place zabaw (i piaskownice), z uwagi na:

- bardzo dużą liczbę obiektów pozostających pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej (w 2017 r. 1217 obiektów pod nadzorem, w 2018 r. 1289 obiektów pod nadzorem) oraz braki kadrowe;

- brak w ewidencji⁴⁷ innych rodzajów obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej niż place zabaw i piaskownice.

(akta kontroli str. 806, 815-816, 847-848)

W każdym z ww. Planów przedsięwzięć PSSE dla Stanowiska HDiM przewidziano kontrole wszystkich placówek przedszkolnych, szkolnych, innych placówek oświatowo-wychowawczych znajdujących się na terenie powiatu gryfickiego, w tym posiadających place zabaw i piaskownice. W Planach tych ujęto również obiekty sezonowe (zimowiska, obozy pod namiotami, kolonie letnie) i wskazano, że kontrole bieżące przeprowadzane będą zgodnie ze zgłoszeniami organizatorów.

(akta kontroli str. 272-276)

Dla Stanowiska OZiPZ zaplanowano realizację różnych programów, kampanii i imprez lokalnych⁴⁸, w tym spotkania edukacyjno – profilaktyczne związane z akcją „Bezpieczne Wakacje” i „Bezpieczne Ferie”.

(akta kontroli str. 272-276)

⁴⁷ Do 31.03.2019 r.

⁴⁸ Takich jak: „Czyste powietrze wokół nas”, „Trzymaj Formę”, „Zdrowe zęby mamy – marchewkę zjadamy”, „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”, „Bieg po zdrowie”, „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, „Światowy Dzień bez Tytoniu”, „Być młodym w dobie AIDS”, „Lekki tomister”, „Profilaktyka zatruć grzybami”, „Światowy Dzień Rzucania Palenia”, „Światowy Dzień Zdrowia”, „Dzień Seniora”.

1.5. W latach 2017-2019 (do 25.03) Powiatowy Inspektor nie podejmował działań w celu uzyskania i aktualizowania informacji o liczbie i rodzaju oraz lokalizacji istniejących na terenie powiatu gryfickiego obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (w tym innych niż place zabaw i piaskownice) w obszarze higieny komunalnej, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W prowadzonej w PSSE ewidencji obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej według stanu na:

- 31.12.2017 r. ujęto ogółem 164 obiekty⁴⁹, w tym 144 obiekty podlegające kontroli Sekcji HK. Pozostałe 20 obiektów kontrolowanych było przez Stanowisko HDiM (obiekty te w ramach placówek oświatowych wykazywano w sprawozdaniu MZ-53);
- 31.12.2018 r. ujęto ogółem 169 obiektów⁵⁰ (wzrost o 3%), w tym 146 obiektów z obszaru HK i 23 obiekty z obszaru HDiM;
- 31.03.2019 r. ujęto 240 obiektów⁵¹ (co stanowiło wzrost liczby obiektów o ok. 50%), w tym 216 obiektów podlegających kontroli HK i 24 obiekty kontrolowane w ramach obszaru HDiM.

W latach 2017-2018 w ww. ewidencji nie były ujęte tereny rekreacyjne, na których znajdowały się obiekty typu siłownia plenerowa, park linowy, skatepark czy street workout. W tym okresie wykazano wyłącznie place zabaw, place zabaw z piaskownicami, piaskownicę i obiekt o nazwie „Park Wieloryba”.

Z uzyskanej na podstawie art. 29 ust. 2 lit f ustawy o NIK informacji (z urzędów miast i gmin oraz spółdzielni mieszkaniowych) wynika, że na terenie powiatu gryfickiego od 2017 r. funkcjonowały siłownie zewnętrzne/plenerowe (co najmniej: 12 na terenie gminy Gryfice, dziewięć w gminie Trzebiatów, cztery w gminie Rewal, trzy w gminie Brojce), parki linowe (trzy w gminie Rewal), skatepark (jeden w Gminie Rewal) i street workout (jeden w Gminie Trzebiatów).

W sprawozdaniu MZ-46 za rok 2017 i za rok 2018 w wierszu 44 „Tereny rekreacyjne”⁵² wykazano 166 obiektów.

Dane o obiektach wykazywane w sprawozdaniu z działalności w zakresie higieny komunalnej MZ-46 za lata 2017-2018 były zgodne z danymi zawartymi w prowadzonej ewidencji tych obiektów, ale nie odzwierciedlały stanu faktycznego.

(akta kontroli str. 7-34, 507-529, 644-660, 666-675, 752-761, 851, 844)

Oceny stanu sanitarnego powiatu gryfickiego w roku 2017 i 2018, przekazane przez Powiatowego Inspektora Radzie Powiatu Gryfickiego, zawierały podstawowe dane ujmowane w sprawozdaniach MZ-46 i MZ-53 oraz informacje m.in. w zakresie liczby i rodzajów obiektów podlegających nadzorowi, liczby kontroli i załatwionych interwencji, liczby decyzji, podjętych działań i przedsięwzięć.

(akta kontroli str. 364-417, 436-492, 644-665)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach 2017-2019 (do 25.03) Powiatowy Inspektor nie podjął skutecznych działań w celu uzyskania informacji o liczbie i rodzaju oraz lokalizacji istniejących na terenie powiatu gryfickiego obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w obszarze higieny komunalnej (HK) i aktualizacji prowadzonej ewidencji ww. obiektów.

⁴⁹ W tym: 85 placów zabaw z piaskownicami; 78 placów zabaw; 1 piaskownice.

⁵⁰ W tym: 85 placów zabaw z piaskownicami; 83 place zabaw; 1 „Park Wieloryba”.

⁵¹ W tym: 118 placów zabaw; 45 placów zabaw z piaskownicami; 1 piaskownica; 13 placów rekreacyjno-sportowych; 3 ogrody jordanowskie; 1 altana; 4 fontanny; 48 siłowni plenerowych; 3 parki linowe; 1 skatepark; 1 street workout; 1 karuzela.

⁵² W wierszu 44 – Tereny rekreacyjne – należało wykazać tereny zabaw dzieci, piaskownice, ogródki jordanowskie, parki, ogrody botaniczne i zoologiczne itp.

Zgodnie z wymogami procedury PT wszystkie podmioty/obiekty podlegające nadzorowi PIS powinny być zewidencjonowane, a informacje o nich na bieżąco aktualizowane. Bieżące aktualizowanie ewidencji podmiotów objętych nadzorem sanitarnym było zadaniem ujętym w planach przedsięwzięć PSSE na lata 2017-2019.

Działania mające na celu aktualizację liczby i rodzaju obiektów ujętych w ewidencji prowadzonej przez PSSE⁵³ podjęto w toku kontroli NIK. W ich wyniku liczba obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej wykazanych w ewidencji do 31.03.2019 r. w obszarze HK wzrosła o 70 pozycji. Wykazano również nowe rodzaje obiektów, takie jak: plac rekreacyjno-sportowy, siłownia plenerowa, park linowy, skatepark, street workout⁵⁴. NIK ustaliła, że ww. obiekty funkcjonowały na terenie powiatu gryfickiego co najmniej od 2017 r.

W latach 2017-2018 Powiatowy Inspektor nie dysponował pełną i aktualną informacją o takich obiektach zlokalizowanych na terenie działania PSSE. Wskutek powyższego, dane dotyczące liczby obiektów wykazywane przez PSSE w sprawozdaniach z działalności w zakresie higieny komunalnej (MZ-46⁵⁵) za lata 2017-2018, były zgodne z danymi zawartymi w prowadzonej w PSSE ewidencji, jednak nie odzwierciedlały stanu faktycznego.

(akta kontroli str. 7-34, 507-529, 644-660, 666-669, 743-746, 752-761, 844, 851)

W sprawie przyczyn wzrostu liczby zaewidencjonowanych obiektów (na 31.03.2019 r.) oraz braku działań mających na celu bieżące aktualizowanie ewidencji obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w obszarze higieny komunalnej (HK) Powiatowy Inspektor wyjaśnił m.in., że (...) *Z informacji uzyskanych od administratorów tego typu obiekty⁵⁶ w powiecie gryfickim są obiektami nowopowstającymi w roku 2018 i 2019.*(...)

(akta kontroli str. 815, 849)

Zgodnie z informacjami uzyskanymi przez NIK (z czterech urzędów miast i gmin oraz czterech spółdzielni mieszkaniowych⁵⁷) na terenie powiatu gryfickiego już od 2017 r. funkcjonowały siłownie zewnętrzne/plenerowe (co najmniej 28), parki linowe (trzy), skatepark (jeden), street workout (jeden) oraz place rekreacyjno-sportowe (13).

Mimo podjętych przez PSSE działań, w ewidencji obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w obszarze HK, do 31.03.2019 r. nie ujęto żadnych obiektów będących w posiadaniu zarządców/właścicieli innych niż gminy i ich jednostki organizacyjne.

(akta kontroli str. 7-34, 521-529, 844, 851)

Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że w PSSE utworzono (obowiązujący od 10.05.2019 r.) rejestr obiektów zgłoszonych przez pracowników Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku, obejmujący obiekty małej architektury w obiektach/podmiotach będących pod nadzorem tej Sekcji.

(akta kontroli str. 529, 743-746)

⁵³ Pismo PSSE z 25.03.2019 r., w którym Powiatowy Inspektor wystąpił do gmin o podanie informacji dotyczącej wykazu obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej typu: plac zabaw/piaskownica, siłownia plenerowa, skatepark, parkour park, street workout, fontanna, park linowy (i inne obiekty o zbliżonym charakterze).

⁵⁴ A także ogrody jordanowskie (3), fontanny (4) i altanę (1).

⁵⁵ W sprawozdaniu MZ-46 za rok 2017 i za rok 2018 w wierszu 44 „Tereny rekreacyjne” wykazano 166 obiektów.

⁵⁶ Typu siłownie plenerowe, skateparki, parkour parki, street workout, parki linowe, itp.

⁵⁷ Pisma od: Burmistrza Gryfic, Wójta Brojców, Wójta Rewala, Gminy Trzebiatów, Trzebiatowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Spółdzielni Mieszkaniowej „Nad Regą” w Gryficach, Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle” w Brojcach, Spółdzielni Mieszkaniowej „Lokator” w Karnicach.

2. Sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji, stanem higieniczno-sanitarnym oraz bezpieczeństwem obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

2.1. W okresie objętym kontrolą Powiatowy Inspektor zapewnił przeprowadzenie kontroli wszystkich obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej znajdujących się w placówkach oświatowo-wychowawczych, tj. w obszarze higieny dzieci i młodzieży (HDiM) oraz części obiektów w obszarze higieny komunalnej (HK).

W latach 2017-2019 (do 31.03⁵⁸) w obu ww. obszarach przeprowadzono łącznie 72 kontrole⁵⁹ (planowe i interwencyjne) na 86 obiektach⁶⁰ (odpowiednio w poszczególnych latach skontrolowano 19,5%, 25,4% i 4,6% liczby obiektów ujętych w ewidencji według stanu na koniec roku 2017 i 2018 oraz na 31.03.2019 r.). W obszarze HDiM corocznie kontrolą planową obejmowano wszystkie placówki oświatowe (i wszystkie znajdujące się w nich obiekty małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, tj. place zabaw, place zabaw z piaskownicami, piaskownice i jedną siłownię zewnętrzną).

W obszarze HK kontrolami⁶¹ objęto łącznie 12 obiektów⁶² (tj. placów zabaw i piaskownic), co stanowiło ok. 8% liczby obiektów ujętych w ewidencji obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej według stanu na koniec roku 2017 i 2018 (5,5% według stanu na 31.03.2019 r.)⁶³. Skontrolowane obiekty należały do gmin lub gminnych jednostek organizacyjnych.

W obu obszarach (HDiM i HK) wszystkie kontrole przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne. W przypadku 13 skontrolowanych obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej stwierdzono zły stan techniczny. Nieprawidłowości dotyczyły głównie ubytków i zniszczeń w drewnianych częściach obiektów lub urządzeń (np. cokołów w piaskownicach, siedziskach huśtawek, podestów zjeżdżalni), braku skutecznego zabezpieczenia piaskownicy przed dostępem zwierząt, wystających metalowych elementów urządzeń (np. śrub), widocznych śladów korozji na metalowych częściach urządzeń, niepełnego lub zniszczonego ogrodzenia, niestabilnych części urządzeń (stelaży huśtawek, drabinki wspinaczkowej), a w jednym przypadku – przechylonej konstrukcji zjeżdżalni. W protokołach kontroli wskazano, że nieprawidłowości te mogły stwarzać zagrożenie dla przebywających na obiektach osób i bawiących się dzieci.

Kontrole w obszarze HK nie obejmowały obiektów takich jak siłownie plenerowe, parki linowe czy skateparki, a także obiektów zarządzanych przez inne podmioty niż gminne jednostki organizacyjne. Obiekty takie do 31.03.2019 r. nie były ujęte w ewidencji prowadzonej w PSSE i nie były uwzględniane w planach kontroli.

(akta kontroli str. 507-529, 533-536, 554-568, 843)

Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że: *Na obiekty małej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej z terenu innych gmin nie wpływały interwencje dotyczące stanu sanitarno – higienicznego i technicznego. Nie ukazywały się też na portalach społecznościowych żadne informacje na temat zagrożenia dla bawiących się dzieci na placach zabaw zlokalizowanych w innych gminach.*

(...) w planie kontroli na rok 2019 w obszarze Sekcji Higieny Komunalnej wskazano na kontrolę tych samych placów zabaw co w planie kontroli na rok 2018,

⁵⁸ Dane nie obejmują czterech kontroli wykonanych przez PSSE na zlecenie NIK w okresie 18.04 – 29.04.2019 r.

⁵⁹ W tym: w 2017 r. 24, w 2018 r. 41, w 2019 r. 7.

⁶⁰ W tym: w 2017 r. w 32, w 2018 r. w 43, w 2019 r. w 11.

⁶¹ Sześć kontroli planowych, cztery doraźne/interwencyjne i siedem sprawdzających (razem 17).

⁶² Jeden w 2017 r., 10 w 2018 r. i jeden w 2019 r.

⁶³ W obszarze HK liczba obiektów ujętych w ewidencji wynosiła odpowiednio 144, 146 i 216.

tj. w miejscowościach Truskolas, Wytok, Sowno, Mechowo, Natolewice, Pniewo położonych na terenie jednej gminy Płoty i dodatkowo jeden plac zabaw w Brojcach, z uwagi na konieczność przeprowadzenia kontroli sprawdzających do wydanych decyzji administracyjnych w roku 2018. W planach kontroli nie ujęto placów zabaw w innych gminach, w tym w Gryficach, ponieważ nie prowadzono postępowania administracyjnego w stosunku do tych obiektów. Ponadto z uwagi na bardzo dużą liczbę obiektów pozostających pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej oraz braku kadrowe kontrole takie nie były planowane. (...) pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej w 2018 roku znajdowało się 1289 obiektów, zatrudnionych było 6 osób. (...) Nie planowano kontroli innych rodzajów obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej niż place zabaw (i piaskownice), z uwagi na (...) brak w ewidencji⁶⁴ innych rodzajów obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej niż place zabaw i piaskownice.

(akta kontroli str. 845-850)

Ponadto w obszarze HDiM, na podstawie zgłoszeń do bazy wypoczynku prowadzonej przez Kuratorium Oświaty w Szczecinie, pracownicy PSSE skontrolowali tzw. obiekty sezonowe (zimowiska, obozy pod namiotami, kolonie letnie). W latach 2017-2018 przeprowadzono odpowiednio 83 i 64 takie kontrole (z zastosowaniem formularza F/HDM/14 „Ocena stanu sanitarnego wypoczynku dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej”). Liczba skontrolowanych obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej funkcjonujących w ramach ww. obiektów sezonowych nie została przez PSSE określona.

Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że: *do tej pory nie prowadzono takiej ewidencji, wymagałoby to analizy wszystkich protokołów kontroli. Od 10.05.2019 r. taka ewidencja jest prowadzona.*

(akta kontroli str. 272-276, 829, 849)

W 2018 r. w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego (ZNS) dokonano kontroli w związku z odbiorem budynku przedszkola w Gryficach⁶⁵. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. ogrodzenia terenu placówki (niekompletnego, z ubytkami i wystającymi metalowymi elementami zagrażającymi bezpieczeństwu dzieci) oraz niekompletnego ogrodzenia między budynkiem przedszkola wraz z placem zabaw dla dzieci a boiskiem ORLIK. Ponadto stwierdzono brak tablicy regulaminowej na placu zabaw⁶⁶. W dniu 29.08.2018 r. do PSSE wpłynęło pismo informujące o usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości. Czynności sprawdzające wykonano 30.08.2018 r. stwierdzając zgodność wykonania obiektu z projektem budowlanym i ostatecznie wydano pozytywną opinię.

(akta kontroli str. 542, 543, 762-804)

2.2-2.3. Powiatowy Inspektor Sanitarny zapewnił przeprowadzanie kontroli obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w sposób zgodny z otrzymanymi procedurami, instrukcjami i wytycznymi oraz wymogami Systemu Zarządzania Jakością PSSE⁶⁷.

⁶⁴ Do 31.03.2019 r.

⁶⁵ W latach 2017 -2019 (I kw.) do PSSE wpłynęło sześć zawiadomień złożonych w trybie art. 56 i art. 71 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2018 r. poz. 1202, ze zm.; dalej: ustawa Prawo budowlane) o zakończeniu robót budowlanych /budowy. Odbiorom nie podlegały obiekty małej infrastruktury sportowo- rekreacyjnej.

⁶⁶ Pisma informujące o nieprawidłowościach przesłano do Burmistrza Gryfic oraz do wiadomości Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Gryficach.

⁶⁷ Tj. w oparciu o PT-01, PON-09, zarządzenie nr 99/15 oraz Instrukcję Roboczą (IR/PON-09/HK/04).

Pracownicy sporządzali protokoły kontroli, zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie stwierdzenia nieprawidłowości (jeśli dotyczyło), zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie obciążenia opłatą za czynności kontrolne (jeśli dotyczyło), decyzje – rachunki za wykonane czynności kontrolne przez organy PIS (jeśli dotyczyło), decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości (jeśli dotyczyło), formularze do protokołów kontroli placówek oświatowych, notatki/adnotacje służbowe, a także włączali do akt sprawy

Analiza dokumentacji 15 kontroli przeprowadzonych przez PSSE w latach 2017-2018 wykazała, że:

W obszarze HDiM sprawdzano:

- 1) posiadanie atestów/certyfikatów dla urządzeń i sprzętu zainstalowanego na placach zabaw należących do szkół i placówek oświatowych⁶⁸;
- 2) piaskownice, w tym weryfikowano czy piaskownice zabezpieczono przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi, czy piasek w piaskownicach był bez zanieczyszczeń, czy był wymieniony (podawano datę ostatniej wymiany⁶⁹);
- 3) czystość otoczenia budynku/obiektu (w tym placów zabaw) w zakresie odpadów, a szczególnie odchodów zwierzęcych⁷⁰. Przedmiotem kontroli było również gromadzenie odpadów stałych: rodzaj urządzeń (w tym ich pojemność), miejsce gromadzenia odpadów (czy oddalone co najmniej 10 m od okien i drzwi budynku oraz co najmniej 3 m od granicy z sąsiednią działką), czy miejsce i urządzenia do gromadzenia odpadów były w dobrym stanie higieniczno – sanitarnym i technicznym;
- 4) czy w widocznych miejscach umieszczono odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia tytoniu (wyrobów tytoniowych) na terenie placówki i czy zakaz ten jest przestrzegany⁷¹.

Ponadto sprawdzano ogrodzenie i jego stan techniczny, czy urządzenia były przymocowane na stałe do podłoża i czy były w dobrym stanie sanitarno-technicznym, tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego w miejscach przeznaczonych do ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw, nawierzchnię dróg i przejazdów⁷², otoczenie budynku/obiektu (w tym placów zabaw, placów rekreacyjnych)⁷³.

W obszarze HK sprawdzano:

- 1) piaskownice (sposób zabezpieczenia piaskownicy, czystość piasku pod kątem obecności widocznych zanieczyszczeń, częstotliwość wymiany piasku);
- 2) czystość otoczenia placów zabaw oraz sposób gromadzenia odpadów komunalnych (liczbę, rodzaj i stan koszy/pojemników na śmieci).

Ponadto sprawdzano stan techniczny urządzeń (piaskownic, huśtawek, zjeżdżalni, drabinek wspinaczkowych), elementów konstrukcyjnych, stan sanitarny obiektu i jego nawierzchnię, regulamin korzystania z urządzeń na placach zabaw, ogrodzenie i jego stan techniczny oraz stan ławek i stołów.

W protokołach z kontroli obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej nie odnotowano sprawdzenia przez pracowników PSSE umieszczenia na terenie kontrolowanych obiektów oznaczeń słownych i graficznych, informujących o zakazie palenia papierosów elektronicznych i przestrzegania tego zakazu, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 555-568, 836-839)

W ramach prowadzonych kontroli nie sprawdzano zapewnienia wymaganego nasłonecznienia placu zabaw/rekreacji (dla dzieci), nie żądano informacji o dezynfekcji piaskownic, o atestach czystości piasku oraz nie sprawdzano jaki rodzaj piasku został użyty w piaskownicach. Nie stwierdzono zanieczyszczenia

---

kopie faktur za zakup piasku, pisma kierowników jednostek/podmiotów kontrolowanych, zarządców /właścicieli, zwrotki/dokumenty potwierdzające doręczenie korespondencji.

⁶⁸ Zgodnie z obowiązującym formularzem F/HDM/04 w punkcie dotyczącym warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji.

⁶⁹ Były to stałe elementy czynności kontrolnych, zgodnie z obowiązującymi formularzami.

⁷⁰ Zgodnie z obowiązującymi formularzami.

⁷¹ Zgodnie z obowiązującymi formularzami.

⁷² Czy była równa i utwardzona.

⁷³ Czy otwory kanalizacyjne, studzienki i inne zagłębienia były trwale zabezpieczone - zgodnie z obowiązującymi formularzami.

piasku w piaskownicach i nie pobierano próbek piasku do badania. Ostatnie badania próbek piasku przeprowadzono w 2010 r. Według wyjaśnień Powiatowego Inspektora, przeprowadzono wówczas badanie piasku w sześciu piaskownicach znajdujących się na terenie działania PSSE w związku z akcją Zastępcy Głównego Inspektora Sanitarnego we współpracy z Rzecznikiem Praw Dziecka pn. „Piaskownice są dla dzieci”. Badania mikrobiologiczne piasku⁷⁴ wykonała Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Szczecinie⁷⁵. W przebadanych próbkach nie stwierdzono zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

(akta kontroli str. 537, 676-684, 805-806, 812-820)

W sprawie badań próbek piasku z piaskownic Powiatowy Inspektor wyjaśnił: (...) Zgodnie z pismem Zastępcy Głównego Inspektora Sanitarnego (...) z dnia 21.10.2010 r. kontrola przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej stanu piaskownic polega na: kontroli wymiany piasku (na początku sezonu i dwa to trzech razy w trakcie ich trwania), sprawdzaniu ogólnej czystości piasku, zwłaszcza pod kątem obecności odchodów zwierząt i ptaków, sprawdzeniu, czy piaskownice są na noc zakrywane. Z uwagi na brak norm wskazujących metody badań piasku oraz norm maksymalnych zanieczyszczeń piasku czynnikami biologicznymi z piaskownicy oraz braku podstaw do żądania atestów na czystość piasku - oceny pod innym kątem nie przeprowadzono. (...) piaskownica jest naturalnym środowiskiem zabawy małych dzieci i nie muszą w niej panować warunki sterylne, dlatego też pracownicy PSSE w Gryficach podczas czynności kontrolnych nie wymagają, aby piasek spełniał szczególne normy, lecz był po prostu czysty.

W przypadku stwierdzenia podczas czynności kontrolnych, że piasek w piaskownicy jest zanieczyszczony przez odchody zwierzęce lub inne zanieczyszczenia zewnętrzne, a więc wystąpiły nieprawidłowości wynikające z art. 22 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi⁷⁶ (...) – na osobę odpowiedzialną za nieprzestrzeganie powyższych wymagań na podstawie art. 50 pkt 2) cyt. ustawy należy nałożyć mandat karny kredytowany. Stwierdzona podczas czynności kontrolnych obecność odchodów zwierzęcych lub innych zanieczyszczeń zewnętrznych (padłe zwierzęta lub ich szczątki) w piaskownicy może stanowić ryzyko zanieczyszczenia piasku bakteriami, pasożytami lub ich jajami, dlatego na zarządcę obiektu zgodnie z art.33 ust. 2 punkt 2) i art. 33 ust. 3 ww. ustawy wydam decyzję administracyjną z rygorem natychmiastowej wykonalności nakazującą przeprowadzenie deratyzacji i wymianę piasku w piaskownicy.

(akta kontroli str. 537, 805-806, 812-820)

W ramach prowadzonych kontroli pracownicy PSSE sprawdzali terminy wymiany piasku, zabezpieczenie piaskownic przed zanieczyszczeniami oraz czystości piasku pod względem obecności widocznych zanieczyszczeń. Kontrola w takim zakresie nie zapewniała - zdaniem NIK - w pełni rzetelnego potwierdzenia, że właściciel, posiadacz lub zarządzający nieruchomością utrzymują obiekt w należyłym stanie higieniczno-sanitarnym, w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym. Kontrola nie obejmowała badania zanieczyszczeń mikrobiologicznych piasku w piaskownicach, tj. występowania w piaskownicach bakterii lub jaj pasożytów, stanowiących zagrożenie dla zdrowia dzieci⁷⁷.

⁷⁴ Pod kątem obecności pałeczek salmonelli, jaj pasożytów jelitowych, oznaczenie miana coli oraz miana coli typu kałowego.

⁷⁵ Próbkę piasku pochodziły z: 1) przedszkola publicznego z Gryfic; 2) przedszkola publicznego z Trzebiatowa; 3) piaskownicy ogólnodostępnej w parku japońskim w Gryficach; 4) piaskownicy ogólnodostępnej w parku miejskim w Gryficach; 5) piaskownicy ogólnodostępnej na stadionie sportowym w Trzebiatowie.

⁷⁶ Z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2018 r. poz. 151 ze zm.); dalej: ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

⁷⁷ Pasożyty mogą wywołać groźne choroby dzieci – tasiemicyzę, glistnicę toksoplazmozę i toksokarozę. Bakteriami, mogącymi występować w zanieczyszczonym piasku są m.in. bakterie z grupy coli – mogące wywołać posocznice

2.4. Przeprowadzone przez PSSE, na zlecenie NIK⁷⁸, cztery kontrole obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym dwóch placów zabaw i dwóch siłowni plenerowych⁷⁹, wykazały, że:

– jeden obiekt⁸⁰ nie był bezpieczny pod względem sanitarnym i stwarzał zagrożenia dla jego użytkowników. Stwierdzono następujące nieprawidłowości: a) zewnętrzna powierzchnia dwóch pojemników na odpady miejscami z łuszczącą się farbą; b) siedziska ławek parkowych miejscami z odpryskami farby; c) brak do wglądu dokumentacji potwierdzającej wykonanie czynności takich jak: grabienie piasku, usuwanie nieczystości, które mają wpływ na ograniczenie chorób zakaźnych u dzieci; d) brak prowadzonych zapisów z przeprowadzanych kontroli wynikających z Książki kontroli placu zabaw obejmujących kontrolę regularną przez oględziny, kontrolę funkcjonalną, kontrolę podstawową, harmonogramu konserwacji i napraw na odpowiednich formularzach od 11.08.2016 r. do 18.04.2019 r. (co stanowiło naruszenie art. 22 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi). Mając na uwadze bezpieczeństwo bawiących się dzieci oraz w celu zapobiegnięcia zanieczyszczeniu placu odchodami odzwierzęcymi zalecono: 1) rozważyć zamontowanie pełnego ogrodzenia placu zabaw z bramkami otwierającymi się do wewnątrz; 2) na bieżąco prowadzić zapisy z prowadzonych zabiegów porządkowych oraz z przeprowadzonych kontroli placu zabaw pod kątem zużycia sprzętu i jego dalszej przydatności wynikających z opracowanej Książki kontroli placu zabaw⁸¹.

– na dwóch obiektach⁸² nie dokumentowano wykonywanych kontroli regularnych (przez oględziny) i kontroli funkcjonalnych pod kątem zużycia sprzętu i jego dalszej przydatności do użytkowania, w tym w jednym obiekcie – w okresie od lipca 2015 r. do 29.04.2019 r. Mając na uwadze bezpieczeństwo osób korzystających z urządzeń zalecono na bieżąco prowadzić zapisy z prowadzonych kontroli (regularnych i funkcjonalnych)⁸³.

(akta kontroli str. 606-643, 830-835)

W przypadku kontroli piaskownic na placu zabaw nie pobrano i nie zbadano próbek piasku.

Powiatowy Inspektor wyjaśnił: (...) że nie może zrealizować zlecenia dotyczącego przeprowadzenia badania laboratoryjnego próbek piasku znajdującego się w piaskownicach. Brak przepisów prawnych oraz metodologii i norm dotyczących tego zagadnienia uniemożliwia prowadzenie działań nadzorczych w tym zakresie. Brak kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej uniemożliwia przeprowadzanie badań laboratoryjnych czystości piasku. Podczas czynności kontrolnych placów zabaw przeprowadza się ocenę w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego osób korzystających z piaskownicy, która polega między innymi na dokonaniu wizualnej oceny piasku, czyli określeniu jego czystości pod kątem widocznych zanieczyszczeń przez ptaki, odchody zwierzęce i inne zanieczyszczenia. Sprawdzana jest również dokumentacja dotycząca częstotliwości wymiany piasku oraz zabiegów związanych z utrzymaniem czystości w piaskownicy tj. grabienie, itp. Uzyskano również

(sepsę) oraz bakterie salmonelli – powodujące poważne zatrucia pokarmowe (<https://gis.gov.pl/zdrowie/piaskownica-wymagania/>).

⁷⁸ Na podstawie art. 12 pkt 3 ustaw o NIK.

⁷⁹ 1) Protokół kontroli nr HD – 35/19 z 25.04.2019 r.; obiekt kontrolowany: Plac zabaw; 2) Protokół kontroli nr HK – 213/19 z 18.04.2019 r.; obiekt kontrolowany – Plac Zabaw; 3) Protokół kontroli nr HK – 215/19 z 24.04.2019 r.; obiekt kontrolowany – Siłownia plenerowa; 4) Protokół kontroli nr HK – 221/19 z 29.04.2019 r.; obiekt kontrolowany – Siłownia plenerowa.

⁸⁰ Plac Zabaw przy Ogrodzie Japońskim w Gryficach.

⁸¹ Zawiadomieniem z 30.04.2019 r. wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości.

⁸² Siłownia plenerowa w miejscowości Golańcz Pomorska – Osiedle oraz Siłownia plenerowa w Plotach.

⁸³ W jednym przypadku zawiadomieniem z 8.05.2019 r. wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości.

informację, że Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie nie wykonuje badań piasku z piaskownicy.

(akta kontroli str. 6)

2.5. Analiza dokumentacji siedmiu kontroli przeprowadzonych na placach zabaw⁸⁴ przez pracowników PSSE w 2018 r., w trakcie których stwierdzono naruszenie art. 22 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (dobór celowy) wykazała, że Powiatowy Inspektor:

- w pięciu przypadkach podejmował działania adekwatne do stwierdzonych nieprawidłowości oraz uwzględniał podjęcie (lub brak podjęcia) działań przez kontrolowane podmioty; w dwóch przypadkach, mimo wystąpienia – w ocenie organu - zagrożenia dla osób przebywających i bawiących się na terenie placu zabaw, Powiatowy Inspektor nie podjął skutecznych działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w każdym przypadku powiadomił o wynikach przeprowadzonych kontroli i stwierdzonych nieprawidłowościach kontrolowane jednostki oraz ustalił i pobrał opłaty za inne czynności wykonywane przez organy PIS, w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego.

W ramach podejmowanych działań w 2018 r. Powiatowy Inspektor wszczął postępowania administracyjne w sprawie stwierdzenia nieprawidłowości oraz wydał siedem decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości. Ponadto w 2019 r. wydał sześć decyzji w sprawie przedłużenia terminu wykonania obowiązków nałożonych decyzjami z 2018 r., a także – w jednym przypadku - wezwał⁸⁵ do dobrowolnego wykonania obowiązków wynikających z decyzji oraz nałożył obowiązek bezzwłocznego poinformowania PSSE o wykonaniu obowiązków.

Powiatowy Inspektor pobierał opłaty, których wysokość obliczano na podstawie liczby roboczogodzin wykorzystanych na wykonanie czynności i ustalonej zgodnie z zarządzeniem Dyrektora PSSE opłaty za 1 roboczogodzinę. W przypadku siedmiu ww. kontroli kosztami obciążono kontrolowane podmioty.

W okresie objętym kontrolą nie były nakładane mandaty na właścicieli i zarządców obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

(akta kontroli str. 539-541, 544-545, 555-568)

2.6.-2.7. Powiatowy Inspektor Sanitarny reagował na otrzymywane informacje o nieodpowiednim stanie higieniczno-sanitarnym lub zagrożeniach na obiektach małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

W 2017 r. do PSSE zgłoszono telefonicznie dwie interwencje dotyczące niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego na terenie dwóch obiektów:

- 1) zanieczyszczenie piaskownicy w Trzebiatowie dużą ilością odchodów zwierzęcych i obecność dużej ilości mrówek; Plac zabaw z piaskownicą skontrolowano stwierdzając przy tym brak skutecznego zabezpieczenia piaskownicy przed dostępem zwierząt oraz ubytki na drewnianym cokole piaskownicy; wszczęto postępowanie administracyjne i przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, która potwierdziła wykonanie zaleceń.
- 2) występowanie szczurów na terenie placu zabaw spółdzielni mieszkaniowej w Gryficach. PSSE wystosowała pismo do administratora budynku. Według oświadczenia przedstawiciela Spółdzielni bezpośrednią przyczyną pojawienia się gryzoni była niedrożna sieć kanalizacyjna przynależna do budynku. Sieć

⁸⁴ W Pniewie, Natolewiczach, Truskolasie, Sownie, Wytoku, Mechowie i Brojcach.

⁸⁵ Upomnieniem z 12.04.2019 r.

kanalizacyjna została udrożniona oraz wyłożono trucizną na gryzonie. Stronę poinformowano o wynikach kontroli.

(akta kontroli str. 545-548, 840)

W 2017 r. pracownicy Sekcji Epidemiologicznej PSSE podjęli także działania po otrzymaniu telefonicznego zgłoszenia pogryzienia dziecka przez szczura na placu zabaw w Płotach. O zdarzeniu powiadomiono Powiatowego Lekarza Weterynarii w Gryficach oraz wystosowano pismo w sprawie przeprowadzenia badania padłego gryzonia i wydania zaświadczenia lekarsko-weterynaryjnego. Wyniki badania laboratoryjnego nie wykazały występowania patogenów chorobotwórczych. Wystosowano także pismo do Burmistrza Płotów o niezwłoczne podjęcie skutecznych działań profilaktycznych zwalczających gryzonie w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym oraz poinformowanie PSSE o podjętych działaniach. Burmistrz poinformował o przeprowadzeniu w kwietniu i wrześniu 2017 r. zabiegów deratyzacji w piwnicach budynków, studzienkach kanalizacyjnych nieruchomości i boksach na zanieczyszczenia stałe.

(akta kontroli str. 544, 720-728)

Poza ww. przypadkami interwencji do PSSE nie wpłynęły skargi lub wnioski dotyczące obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz informacje o produktach wprowadzanych na rynek (będących elementem takich obiektów), które nie spełniały wymagań dotyczących bezpieczeństwa.

(akta kontroli str. 544-548)

2.8. Powiatowy Inspektor Sanitarny podejmował inne niż kontrole działania, związane z nadzorem nad obiektami małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz współpracował z innymi organami, instytucjami i podmiotami w tym zakresie.

W każdym roku objętym kontrolą, w ramach nadzoru nad obszarem HK, przed rozpoczęciem sezonu wiosennego, przesyłano do burmistrzów, wójtów z terenu powiatu gryfickiego, a w 2019 r. również do wybranych zarządców nieruchomości⁸⁶, pisma przypominające o konieczności wzmożenia nadzoru nad czystością piasku w piaskownicach oraz stanem technicznym sprzętu znajdującego się na terenach placów zabaw. W ramach nadzoru nad obszarem HDiM pisma takie przesyłano do wszystkich placówek oświatowych.

(akta kontroli str. 552-553, 666-675, 812-820)

W 2017 r. PSSE współpracowała z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Gryficach (w związku z przypadkiem pogryzienia dziecka przez szczura na placu zabaw w Płotach, co opisano w punkcie 2.7.)

W 2019 r., w związku z wytycznymi Wojewody Zachodniopomorskiego przekazanymi 1.02.2019 r. przez Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie⁸⁷, w porozumieniu z właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego, Powiatowy Inspektor prowadził działania prewencyjne mające na celu zapobieganie potencjalnemu zagrożeniu życia i zdrowia w placówkach i obiektach w rodzaju: sale zabaw/bawialnie, ścianki wspinaczkowe, miejsca organizacji usług typu paintball.

(akta kontroli str. 552-553, 544, 720-728)

---

⁸⁶ Spółdzielni Mieszkaniowej „Nad Regą”, Zarządu Budynków Komunalnych Sp. z o.o. w Trzebiatowie oraz Gryfickiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Gryficach. W dniu 9.05.2019 r. Powiatowy Inspektor wystosował pisma do Burmistrzów/ Wójtów Gmin przypominające, że zgodnie z art. 61 pkt 1 ustawy Prawo budowlane na właścicielu, zarządcy spoczywa obowiązek utrzymania obiektu małej architektury, a kontrola powinna być wykonywana raz na 5 lat. Poinformowano również, że zgodnie z normami europejskimi PN-EN 1176, PN-EN 1630 zaleca się wykonywanie kontroli regularnej co 7 dni, kontroli funkcjonalnej co 3 miesiące i kontroli podstawowej co roku.

⁸⁷ Dalej: ZPWIS.

W latach 2017-2018 Powiatowy Inspektor wydał dwie opinie sanitarne dotyczące zmiany regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Karnice. Opinie nie obejmowały zagadnień związanych z obiektami małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

(akta kontroli str. 700-719)

2.9. Powiatowy Inspektor Sanitarny inicjował, organizował i prowadził działania oświatowo – zdrowotne w ramach działań programowych i nieprogramowych ujętych w wytycznych ZPWIS do planowania działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Plan zasadniczych przedsięwzięć na rok 2017, 2018, 2019 z zakresu Stanowiska OZiPZ obejmował zagadnienia dotyczące m.in. realizacji na terenie powiatu gryfickiego działań pn. „Bezpieczne Wakacje”, „Bezpieczne Ferie”, które uwzględniały w swojej treści tematykę bezpiecznego wypoczynku, bezpiecznej zabawy w miejscach do tego przeznaczonych, bezpiecznego wykorzystania infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, zgodnie z przeznaczeniem i regulaminem. Adresatami tych spotkań byli także rodzice dzieci, wychowawcy i opiekunowie.

W ramach akcji „Bezpieczne Wakacje” PSSE współpracowała z Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Gryficach, Komendantem Powiatowym Policji w Gryficach, Prezesem Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Gryfice, organizując spotkania edukacyjno-profilaktyczne z dziećmi i młodzieżą przebywającą na zorganizowanym wypoczynku na koloniach i obozach. Wystosowano w tym zakresie pisma do ww. służb wraz z ustalonym harmonogramem planowanych spotkań. W ramach tej akcji: przeprowadzono narady z organizatorami wypoczynku, kierownikami, opiekunami, wychowawcami (z udziałem służb); zredagowano i przesłano listy intencyjne do lokalnych mediów (prasa, portale społecznościowe) odnoszące się do kwestii bezpieczeństwa zdrowotnego i podejmowanych działań; zorganizowano prelekcje dla dzieci i młodzieży przebywającej na zorganizowanym wypoczynku (część prowadzono wspólnie z przedstawicielami ww. służb).

W 2018 r. podczas pleneru rodzinnego „Bezpieczne Dziecko” zorganizowano w Gryficach stoisko edukacyjne PSSE dla dzieci, młodzieży i rodziców, przy którym przeprowadzono quiz wiedzy na temat bezpieczeństwa zdrowotnego i bezpiecznej zabawy w miejscu do tego przeznaczonym.

Podobne działania zorganizowano w ramach akcji „Bezpieczne Ferie”⁸⁸.

(akta kontroli str. 272-276)

Na stronie internetowej PSSE w zakładce „Dokumenty do pobrania”, podkategoria ulotki – zamieszczono ulotki opracowane w PSSE takie jak: „Bezpieczne Wakacje – 10 zasad”; „Posprzątaj po swoim psie” ; „Użytkownik basenu, czy wiesz, że...”; „Bezpieczne Ferie”.

W toku kontroli NIK, przygotowując się do sezonu letniego w 2019 r., PSSE opracowała nową ulotkę „Mamo! Tato! Bezpieczeństwo dziecka na placu zabaw zależy również od Was!”. Ulotkę przekazano urzędom gmin i miast na terenie powiatu gryfickiego z prośbą o zamieszczenie jej na stronach internetowych. Ulotkę zamieszczono też na stronie internetowej PSSE (w plikach do pobrania).

(akta kontroli str. 696-699, 729-730, 733)

2.10. Powiatowy Inspektor wskazał na występowanie następujących problemów w zakresie sprawowania nadzoru nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji,

---

⁸⁸ Instruktaże szkoleniowe prowadzone dla osób dorosłych, kierowników, wychowawców, opiekunów w miejscach zorganizowanego wypoczynku; prelekcje dla dzieci i młodzieży (785 osób) przebywającej na zorganizowanym wypoczynku; listy intencyjne skierowane do lokalnych mediów (prasa, portale społecznościowe) odnoszące się do kwestii bezpieczeństwa zdrowotnego i podejmowanych działań.

spełnieniem wymagań higieniczno-sanitarnych oraz stanem bezpieczeństwa na obiektach małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej:

- *brak przepisów prawnych dotyczących częstotliwości wymiany piasku w piaskownikach, rodzaju piasku jaki może być stosowany w piaskownikach oraz sposobu zabezpieczenia piaskownic przed dostępem zwierząt (utrudnia sprawowanie przez PIS prawidłowego nadzoru nad tymi obiektami);*
- *brak kwalifikacji obiektów kolonijnych przed zorganizowanym wypoczynkiem dzieci i młodzieży przez Inspekcję Sanitarną; Organizator zgłasza wypoczynek bezpośrednio do Kuratorium Oświaty, które zamieszcza informacje o planowanym wypoczynku w internetowej bazie wypoczynku. Inspekcja Sanitarna o zorganizowanym wypoczynku na terenie danego powiatu dowiaduje się dopiero, gdy obiekt i organizator zostanie zapisany w bazie Kuratorium. Brak jest możliwości wcześniejszej weryfikacji stanu technicznego obiektu, jego przygotowania pod kątem wypoczynku dzieci i młodzieży. O stanie sanitarno-technicznym obiektu PIS dowiaduje się w momencie przeprowadzenia kontroli;*
- *brak przepisów prawnych określających wymogi higieniczno – sanitarne jakie muszą spełniać obiekty małej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej typu siłownie plenerowe, skateparki, parkour parki, street workout, parki linowe itp.;*
- *brak przepisów prawnych określających wymogi higieniczno – sanitarne jakie muszą spełniać suche baseny z kulkami, zabawki dmuchane.*

(akta kontroli str. 553)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku kontroli dwóch placów zabaw przeprowadzonych w miejscowości Sowno i Mechowo (protokół kontroli nr HK – 678/18 z 20.09.2018 r. oraz nr HK – 673/18 z 20.09.2018 r.) Powiatowy Inspektor nie podjął skutecznych działań w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, stwarzających zagrożenie dla użytkowników.

Pomimo stwierdzenia na placach zabaw wystających elementów metalowych mogących stwarzać zagrożenie dla bawiących się dzieci⁸⁹, a także przechylonej konstrukcji zjeżdżalni⁹⁰ oraz sformułowania w ww. protokołach kontroli zalecenia usunięcia niezwłocznie (w terminie czterech dni) ujawnionych nieprawidłowości⁹¹, a następnie stwierdzenia niezrealizowania tego zalecenia przez kontrolowane jednostki podczas kontroli sprawdzających (z 27.09.2018 r.), w obu przypadkach ustalono w drodze decyzji administracyjnych z 16.10.2018 r. odległy termin na usunięcie tych nieprawidłowości do 29.03.2019 r. Jednocześnie nie zobowiązano właścicieli obiektów do zabezpieczenia urządzeń/elementów stwarzających zagrożenie dla dzieci do czasu dokonania napraw lub do wyłączenia obiektów z użytkowania. Ponadto, bez zweryfikowania stanu bezpieczeństwa obiektów, w 2019 r. na wniosek stron, wydano zgody na przedłużenie terminu na wykonanie obowiązków wynikających z tych decyzji (z dnia 29.03.2019 r. do 10.05.2019 r.).

(akta kontroli str. 555-571, 593-604)

Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że:

- wydając decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości na placach zabaw w Sownie i Mechowie z terminem wykonania do 29.03.2019 r. uwzględnił wyjaśnienie ujęte w piśmie Zastępcy Burmistrza

⁸⁹ W ogrodzeniu placu zabaw w Sownie oraz na huśtawkach na placu zabaw w Mechowie.

⁹⁰ W Sownie.

⁹¹ W protokołach kontroli z 20.09.2018 r. wskazano, że należy wyposażenie placu zabaw (w Sownie i Mechowie) zabezpieczyć w taki sposób, by nie stwarzało zagrożenia dla osób przebywających i bawiących się na terenie placu w terminie do 24.09.2018 r.

Gminy Płoty z 3.10.2018 r. i uznał, jako dowód na usunięcie niebezpiecznych, wystających elementów metalowych z urządzeń na placu zabaw, które mogły stwarzać niebezpieczeństwo dla bawiących się dzieci i prawidłowego umocowania zjeżdżalni w Sownie;

- uznano również, że okres jesienno – zimowy nie jest sprzyjający do korzystania z urządzeń małej architektury na świeżym powietrzu i powyższe nie będzie stanowić realnego zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia korzystających;
- nie przeprowadzono czynności kontrolnych sprawdzających wykonanie zleconych prac, ponieważ pismo Burmistrza potraktowano jako wiarygodny dowód w powyższej sprawie. Ponadto przeprowadzenie czynności kontrolnych w obiekcie po ustosunkowaniu się strony i złożeniu wyjaśnień, co do sposobu ich wykonania do wszczętego postępowania administracyjnego, mogłoby być odebrane przez zarządcę jako zbyt uciążliwe;
- pracownik Sekcji Higieny Komunalnej przeprowadzający kontrolę na placu zabaw w Sownie i Mechowie w protokole kontroli nie wydał zalecenia odnośnie wyłączenia z użytkowania urządzeń do zabaw na placu, ponieważ była to osoba z krótkim stażem pracy w Inspekcji Sanitarnej, i zapewne w tym wypadku tego doświadczenia zawodowego zabrakło;
- przedłużając termin wykonania obowiązków decyzji administracyjnej do 10.05.2019 r. potraktowano oświadczenie Zastępcy Burmistrza Gminy Płoty o zleceniu usunięcia stwierdzonego niebezpieczeństwa na placu zabaw jako wiarygodne. Dodatkowej kontroli sprawdzającej przed przedłużeniem decyzji administracyjnej nie przeprowadzono, ponieważ uznano, że wystarczająco czynności kontrolne przeprowadzone w miesiącu maju, po wykonaniu wszystkich zaleceń decyzji.

W dniu 13.05.2019 r. pracownicy PSSE przeprowadzili kontrole sprawdzające na placach zabaw w miejscowości Sowno i Mechowo. Powiatowy Inspektor wyjaśnił, że na dzień 15.05.2019 r. ww. place zabaw w Mechowie i Sownie zostały zlikwidowane.

(akta kontroli str. 845-847)

2. We wszystkich 15 sprawdzonych protokołach kontroli z lat 2017-2018 (w tym pięciu w obszarze HDiM i 10 w obszarze HK) nie odnotowano informacji o przeprowadzeniu przez pracowników PSSE kontroli oznakowania graficznego i słownego odnoszącego się do zakazu palenia papierosów elektronicznych.

(akta kontroli str. 555-568)

Zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 pkt 10 oraz ust. 1a ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, zabrania się palenia wyrobów tytoniowych, w tym palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych, i palenia papierosów elektronicznych w ogólnodostępnych miejscach przeznaczonych do zabaw dzieci. Właściciel lub zarządzający obiektem, w którym obowiązuje zakaz, jest obowiązany umieścić w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenie słowne i graficzne, informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych na terenie obiektu.

Powiatowy Inspektor wyjaśnił: *Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryficach podczas prowadzonych czynności kontrolnych we wszystkich kontrolowanych obiektach, zakładach, placówkach, tym również na placach zabaw i siłowniach zawsze sprawdzają: czy w danym obiekcie obowiązuje zakaz palenia, czy zarządca, właściciel obiektu stosuje prawidłowe oznakowanie graficzne i słowne zgodne z obowiązującą ustawą (zakaz palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych i e-papierosów). Pracownicy z uwagi na niedopatrzenie nie dokonali prawidłowych zapisów w 15 protokołach kontroli z lat 2017-2018 dotyczących*

przestrzegania i oznakowania zakazu palenia e-papierosów. Pracownicy w obszarze Stanowiska Pracy do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży podczas czynności kontrolnych posługują się formularzami opracowanymi przez Główny Inspektorat Sanitarny, w których brak zapisu odnoszącego się do e-papierosów. Powyższymi formularzami posługiwali się również pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej podczas kontroli placów zabaw.

(akta kontroli str. 845-850)

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Zapewnienie bieżącego ujmowania w ewidencji wszystkich obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.
2. Wzmocnienie nadzoru nad przeprowadzaniem i dokumentowaniem kontroli obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i ust. 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 5 czerwca 2019 r.

Kontroler

Sylvia Krawczyk
Główny specjalista
kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

.....
podpis

.....
podpis